

JEMIOŁA (39) *sb*

jemiola *f* (22), **jemiolo** *n* (17).

jem- (33), jęm- (6).

Wszystkie samogłoski jasne.

f sg *N* jemiola (10). ◊ *G* jemioly (10). ◊ *A* jemiolę (1). ◊ *I* jemiolą (1). ◊ *n* sg *N* jemiolo (7). ◊ *G* jemiola (4). ◊ *A* jemiolo (4). ◊ *I* jemiol(e)m (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

1. *bot. Viscum album L. (Rost); roślina zimotrwała pasożytująca na drzewach liściastych i iglastych; mespilus BartBydg, Murm; esculus Mymer¹, BartBydg; viscum Mącz, Cn (35) : Murm 107; Mymer¹ 20v; BartBydg 52, 90; IEmiolo iefth rozliczne na drzewiech ie nayduią/ bo z drzewa wyrafa. FalZioł I 154d, I 154d, 155a [2 r.], 155b [3 r.], III 11d, V 98v (12); Mącz 499c; weźmiŕz lepák kości ípaloney z piwowonią [!] rowno/ á kurzego źiela zięmiolą iákoby onego połowicę/ zmiełzay to połpołu á choremu day pić ieden napitek SienLek 58v.*

W połączeniu z przymiotnikiem od nazwy gatunku drzewa [w tym: jemiola(-o) dębowa (12), głogowe, gruszkowa (3), jabłoniowe, jodłowe] (18): Theż Iemiolo głogowe albo theż iablóniowe w winie wwarzone/ ludziom ktorzy rozum ftraczą to wino dawać pić FalZioł I 155b; chłopi daią owczam Iemiolo iefć iodłowe iżby płodu nie potraciły. FalZioł I 155b, I 155b [2 r.], III 11d, V 43v, 97; Gdy Brzemienna ięmiolo dębowe przy łobie nośi/ lekko porodzi. SienLek 59v, 58v, 59v [2 r.], 60, 74 [2 r.], 87v (10).

2. *zool. (4) :*

Wyrażenie: »jemiola wodna« = Spongilla lacustris L. (Rost); zwierzę, gatunek gąbki słodkowodnej [szyk 3 : 1] (4): Wezmi iemioly wodney/ vfułz ią czyłcie á zetrzy FalZioł V 116v; Miełtcá ítluczone á śinné/ wodnym iemiolem okłáday SienLek 148v; Iemiolá wodna/ w brzegách ieźiernych á rzék mulifitych rośćie SienLek Yyy, Xxx2.